

העם

קול התור נשמע בארצנו

עת האביב הגיע. השמש זרחה על ראשיהם של אלפי מש- תתמי הצעדה — נעימה, חמה, אך לא ל- הית.

באולמי הקולנוע ישבו המונים נלהבים, ספרו יחד עם קרייין היומן בקול רם את ה- מיגים המתפוצצים: "אתר!" — "שניים!" — "שלושה!" — "ארבעה!" — "חמישה!" — "שישה!"

מרומניה חזר שרהאוצר, האיש המזוהה בעיני האזרח עם כל הבשורות הרעות, ובי- פיו בשורה מעודדת ביותר: רומניה פתחה את שעריה לסחר הישראלי, סנונית המבשרת אביב חדש ביחסי ישראל והגוש הקומו- ניסטי.

מישמר צה"ל הביס חוליה של חבלנים ב- מארב לילי, במרחק של עשרים מטר מגבול לבנון — ידיעה שהעידה על שיכלול ההגנה הצמודה על הגבול.

הרוצח המשולש נתפס — וסיוט סר מעל המדינה.

נעורת החלו טופפות כרחובות הערים, ב- שמלות פירחוניות.

אביב ישראל, 1967.

מפלגות

איך לסכסך

שתי ידי לך הושטתי, מולדת, שתי ידי למגל ומגן — תישכח ימיני הבוגדת, אם אשכח את שמאל הירדן. שתי גדות לירדן — זו שלנו, זו גם כן.

(זאב זיבוטינסקי)

כאשר פוצץ יגאל אלון את מכתבו הגלוי, מתחת לכיסאו של דויד בן-גוריון (העוקם הזה 1544), הוא ידע מה הוא עושה. כאלוף הבקי בתורת המלחמה, התכוון לקיים את ה- כלל שיש להושיב את היריב על "קרני רי- למה". כלומר: להעמידו בפני הבחירה בין שתי אפשרויות, ששתיהן לרעתו.

היריב היה, במיקרה זה, סבא-שלייבי, דויד בן-גוריון. כאשר הזכיר לו אלון בפומי- בי, כי לפני ארבע שנים בלבד הישועה את מנהיג תנועת החרות, מנחם בגין, להיטלר ולפאשיסטי, העמידו בפני הבחירה לבחור בין שתי אפשרויות:

● לחזור בו מן הנכונות להקים חזית משותפת עם חרות, כדי להפיל את אשכול, או

● להתכחש לדברים שאמר זה מכבר, ולחזור בו מדברי עצמו.

בן-גוריון לא רצה לבחור באחת משתי אפשרויות שליליות אלה, הוא בחר באפש- רות שלישית, אך יתכן כי היא גרועה עוד יותר.

מבט חדש לגמרי. טען בן-גוריון השבוע בבטאוונו, מבט חדש: לא הוא שינה את דעתו על חרות, אלא תנועת החרות עצמה שנתנה.

השינוי הגדול בחרות חל כאשר הסכים בגין להקמת גח"ל. מכיוון שהליברלים מס- כימים לגבולות הקיימים של ישראל, הרי הקמת גח"ל פירושה: ויתור מצד חרות על מטרותיה לכוונן את מדינת ישראל בגבולותיה ההיסטוריים, משני עברי הירדן.

בכך רואה בן-גוריון את העיקר, כי הוא מתנגד גם לגבולות ההיסטוריים, שהשתנו ממילא מדור לדור, וגם לגבולות תוכנית ה- חלוקה משנת 1947. לדעתו צריך הגבול ה- נוכחי להישאר — מבלי להתרחב (כפי ש-

הגליון הבא של העולם הזה יופיע ביום הראשון, ה-23 באפריל, ויימכר ברחובות תל-אביב במוציא-אישבת, ל- רגל חג הפסח.

תצפית

● מנוי וגמור עם לוי אשכול לעמוד בראש רשימת המערך גם בבחירות הבאות, ולהרכיב את הממשלה הבאה. ירידת קרנו בקרב מפלגתו, בעיקבות האשמות איסר הראל, תוקנה בינתיים, ושום מתחרה רציני לא צבר די כוח כדי לאיים על מעמדו.

כתוצאה מכך: שורה של מינויים יחדירו, בחודשים הקרובים, את אנשיאמונו של אשכול לעמדות-מפתח שונות. אישיות חשובה תחליף את השגריר הרמן בווישניטון, מתוך חשבון כי הדבר יעניק לה יוקרה מדינית לקראת הבחירות. יתכן שאותה אישיות תתמנה כשר בממשלה שתקום אחרי הבחירות.

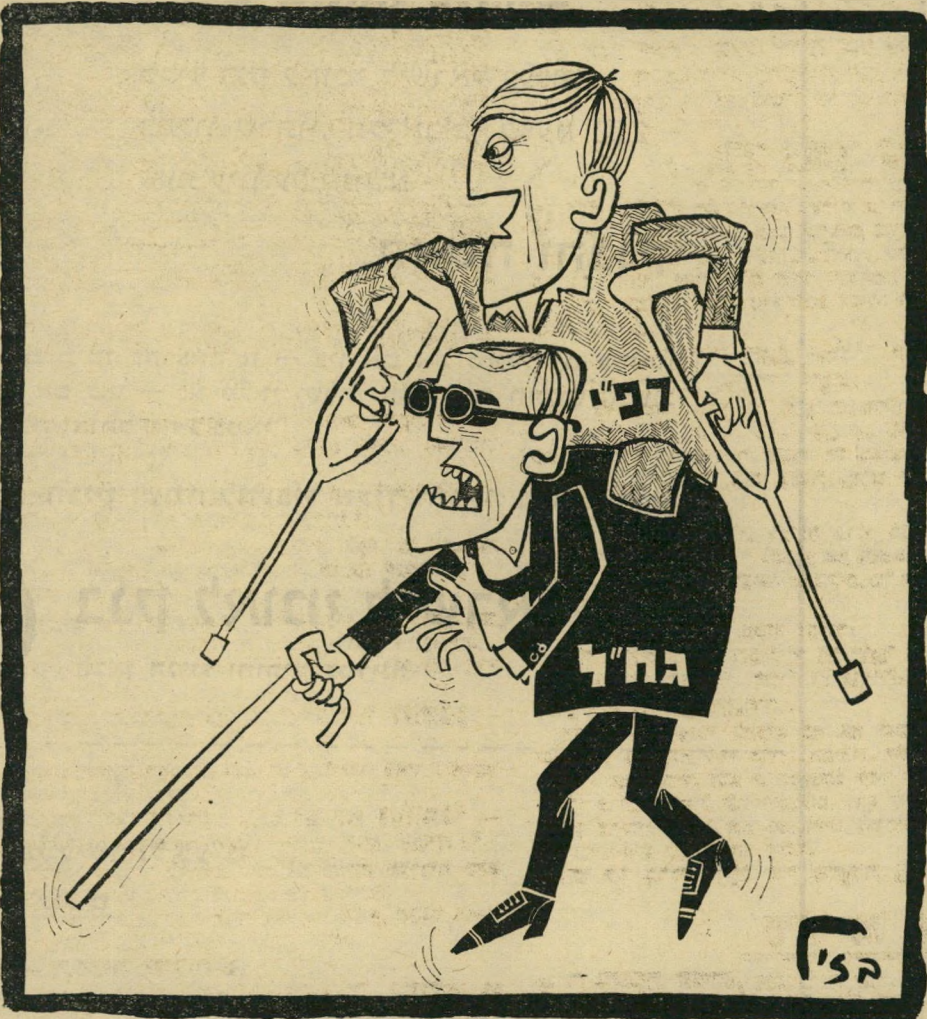
יתכן כי עיתונה החדש של מפא"י, עליו דובר רבות, יופיע בעוד חצי שנה. עורכו יהיה, כמשוער, שמעון הורן, איש משרד-האוצר לשעבר, ששמו היה קשור בשעתו במערכה ציבורית שלילית. הסיבה לחייה: מפא"י מקווה כי עד

או יתבצע האיחוד עם אחדות-העבודה, וייסגר למרחב.

● הפיכויים כי "היום", בטאון גח"ל, יחזיק מי- עמר, קלושים. בסופו של דבר לא יהיה מנוס מהפיכתו לכתב-עת. במיקרה זה תתבטא תעמולת גח"ל בשכירת מדוי- רימודעות בעיתונים בלתי-תלויים, שיטה שהיא חסכונית יותר מאשר פירסום עתון עצמאי.

אם תימשך מגמה סבירה זו, יתכן כי בסופו של דבר ייעלמו כל היוזמונים הי- מפלגתיים המזי- בהקים, חוץ מעל המישמר.

● תתגלה יוזי- מה של כמה מי- ראשי חרות, לי- הגיע להסכם עם הליברלים על פירוק שקט רי- מוסכם של גח"ל. היוזמה התבשלה כי תוצאה מן ההכרה הגוברת אצל שני הי- שותפים, כי הנוש ממילא לא יחזיק עוד מעמד לאורך זמן, ויהיה זה לטובת שני הצדדים לחסלו בלי מריבות והשמצות. בקרב ראשי חרות מנקנת התקווה כי כמה מחיכי הליברלים יצטרפו עם הפירוק אליהם. ראש התנועה, מנחם בגין, אף הביע את הסכמתו לאשר לחיכים אלה

האלטרנטיבה

כבר עתה מקום משוריין ברשימת חרות לכנסת הבאה.

● מנהיג רפ"י, דויד בן-גוריון, עשוי להזמין אליו בקרוב את שריהפנים, משה חיים שפירא, כדי לנסות ולרתום את מפלגתו, למסעו למען הנהגת בחירות אזוריות בישראל. בן-גוריון יציג בפני מנהיג המפד"ל תוכנית מפורטת, לפיה תזכה המפלגה הדתית, בבחירות אזוריות, לשלושים מנדטים בקירוב בכנסת.

● יתברר כי ההסכם המסחרי שנחתם השבוע בין ישראל ורומניה הוא הרבה יותר מקיף ממה שפורסם עד כה. ישראל תשתמש ברומניה כצינור אל ארצות מזרח אירופה, בעוד שרומניה תשתמש בישראל כצינור אל מדינות מערביות או כאלה הנתונות להשפעה מערבית.

כתוצאה ישירה מכך, צפוי בקרוב מסע רימום ללוי אשכול, שיבליט את חלקו המכריע בהסכם הישראלי-רומני. יועצי אשכול לא השלימו עם העובדה כי כל הצלחה נזקפת לשר-האוצר פינחס ספיר, והם יסבירו כי לזוא התייחוסים של אשכול זקל עבר ברית-המועצות והגוש המזרחי כולו, לא היה אפשרי בכלל להגיע להסכם כה מקיף עם הרומנים.

● יתגלעו חיכוכים בין משרד-האוצר לבין "בנק ישראל", על רקע טיפול הבנק בפרשות "פויכטוונגר", ו"אלרן". בחוגי האוצר טובע הדעה, כי אין צורך לשתף פעולה עם הבנק הממלכתי, שפעולותיו יסתיימו בהפסד של עשרות מיליוני לירות לאוצר המדינה. הנימוק: האוצר לא צריך לתת ידו לפעולה שתסתיים במילא בהפסדים כה ניכרים.

ישראל בודאי אינה מתיישבת עם הקפדה ייצוגית על גבולות 1949.

מיהר להזכיר זאת לבן-גוריון הלאומן הי- קיצוני ביותר בישראל: ד"ר ישראל שיב, בעל הפאטנט של "מלכות ישראל", השואף להרחיב את גבולות ישראל עד הגנה פרת בצפון והנילוס בדרום. הוא עשה זאת מעל עמודי מבט חדש — כי שייב נימנה זה מי- כבר עם משתתפיו הקבועים של בטאון רפ"י.

עובדה זו מדגימה יפה את הגיונו של בן- גוריון: הוא פוסל את חרות בגלל שאיפתה להרחיב את גבולות הארץ, ומאכסן בבטאון שלו את הסוען מס' 1 למען אותה מטרה.

לא מנותרים. אולם טענתו של בן- גוריון חסרה הגיון גם מבחינה פשוטה יותר: חרות לא ויתרה מעולם על שאיפתה המע- שית להרחיב את הגבולות.

אמנם, הליברלים אינם דוגלים במטרה זו. אולם חרות הקפידה לכלול בהסכם גח"ל הקדמה, המציינת בפירוש כי חרות אינה מוותרת על הגבולות ההיסטוריים, כזכות שאינה ניתנת ליערער.

עצם הטענה כאילו ויתרה חרות על מטרה זו, עד לימות המשיח, היא עלבון צורב ל- חרות, סטירת-לחץ למפלגה שבן-גוריון רואה בה עתה שותפת אפשרית.

היא מעמידה את חרות בפני ברירה משלה: ● לשתוק ולהשלים עם הביוון, או

● להכחיש בפירוש את דברי בן-גוריון, תוך הפרת אחדות גח"ל.

כך השיג אלון ביוק מה שרצה: הוא סיכסך בין רפ"י וחרות, הרחיק את האפסי- רות של שותפות אמיתית ביניהן.